DE

BLENNORRHOEIS

OCULI HUMANI

COMMENTATIO PATHOLOGICA

QUAM

UT LOCUS IN FACULTATE MEDICA UNIVERSITATIS LITTERARIAE FRIDERICAE GUILELMAE RITE SIBI CONCEDERETUR

SCRIPSIT

J. C. JUENGKEN,

MEDIC. ET CHIR. DOCTOR, PROFESSOR PUBL. ORDIN. IN UNIVERSITATE LITTERARIA FRIDERICA-GUILELMA BEROLINENSI, ORDINIS REGIS BELGARUM LEOPOLDINI EQUES, CLINICI OPHTHALMIATRICI DIRECTOR, NOSOCOMII CARITATIS MEDICUS SUPREMUS, CONSILII SUMMI EXAMINIBUS MEDICORUM PRAEPOSITI ET COMPLURIUM SOCIETATUM SODALIS.

BEROLINI MDCCCXXXVII.

INTRODUCTIO.

orbi contagiosi, si qui, digni sunt in quos omnes animum intendant, m epidemica propagatione divinam aeque ac humanam naturae nostrae rtem aggressi, nunquam non plus minusve secum ducant detrimenti. ae novissimis lustris evenerunt momentosa, rem publicam populorum ud secus ac privatam perturbantia morbis modo memoratis stipata unt, inter quos haud parvas proh dolor egit oculorum labes, quae gistratuum et cujusvis eruditi aeque ac medicorum meditationem ciet. Quis non meminerit damni, quod hac ratione nostrae plagae exerus perpessi sunt. Neque ita multum tempus praeterlapsum, cum Russum milites in Polonia collocati et Belgae tantopere hoc morbo intati sunt; et fere quotidie observationes instituere licet huc pertinen- miserrimas in orphanotropheis et infantum expositorum hospitiis. t magnus eorum numerus, qui ex parte aut plane lumine hoc malo ati, vitam degere coacti sunt tristissimam.

Observando hos morbos eorumque naturam indagando omnium e populorum celeberrimi medici studia intenderunt et vires, neque iguus eorum est numerus qui scriptis rem illustrare nitebantur. Quo-

rum scriptorum meliora in eruditorum medicorum manibus versantur; et sufficiat hic mentionem fecisse duorum, quae palmam sibi vinxerunt scripta, dico: J. N. Rust: die aegyptische Augenentzündung unter der Königlich Preufsischen Besatzung in Mainz. Berlin, 1820; nec non J. B. Müller: Erfahrungssätze über die contagiöse oder aegyptische Augenentzündung. Mainz, 1821.

Quod autem in horum morborum pathogenia et pathologia, etsi multa nec spernenda elaboraverunt, multa adhuc lateant, et de natura, symptomatibus, causis, propagatione, cura, magna opinionum exstet dissensio, in eo praesertim situm videtur, quod antea hoc morborum genus ab aliis, affinibus, nimis separatum, nec satis dilucidatum est, quibus conditionibus similes aut eaedem affectiones et inter privatos appareant iisque foveatur, ut paucis dicam, quod totius morborum, qui oculos affectant, ordinis pathologiam, pathogeniam, aetiologiam et therapiam accuratius inquirere et indagare plane neglectum est.

Indulgentiam artis confessorum in dijudicando, mihi non defuturam sperans, tale quid suscepi. Literis tradidi, quod experientia, assidua ingenuaque morborum diversissimis formis praeditorum investigatio me docuerunt. Iam ab anno MDCCCXV momentosissimas oculorum epidemias in Germania grassantes observavi, et munus, quo fungor, ansam mihi praebet, oculis laborantium copiam quotidie visendi opportunissimam.

DE BLENNORRHOEARUM OCULI NOTIONE.

---

oculi conjunctiva, serosae membranae natura deposita, mucosae subiit nam et vices, blennorrhoea constituitur. Structura igitur conjunctivae et functio malo ingresso alienantur, et in sano statu pulcherrima visu, semipellucida, uibus vasculis disperse impleta, albido colore splendens, nunc opaca, crassior scarlatinae rubore tincta apparet. Papillae, mucosis membranis propriae, gna copia eam oppleut, unde modo holosericum intonsum, modo vulnus gra-lation obtectum, modo ova piscina imitatur, et genuinum mucum demittit. aecipua hinc inde exoritur blennorrhoeas inter et ophthalmias differentia. In-mmato enim oculo conjunctiva glabram nunquam amittit superficiem et splen-rem, immutata manet structura, rubor vasis sanguine nimis repletis, sat per-cuis originem debet, et pituitam, quam secretam reperimus, Maibomianae glan-lae et cryptae sabaceae largiuntur, quae frequenti numero palpebras, ubi ad sum vergunt, interne cingunt et externe. Papillae in conjunctiva formatae, ceus ex iis secretus, signa exhibent blennorrhoeis propria et pathognomonica.

Quodsi vero inflammationis signa in blennorrhoearum decursu occurunt, in-cremento earum et decremento obsequuntur, immo haud raro plane evanescunt, rbo primario adhuc florente. Hic enim organica mutatione, qua papillatum rpus in conjunctiva gignitur nisus, usque dum illud conspiciatur, perdurat, nec us ab eo liber habendus oculus, quam conjunctiva, peculiari structura recupe-a, glabram offerat et splendentem superficiem. Plerumque quidem blennor-oeae inflammatoriis signis stipantur, nec raro exitum formant ophthalmiae.

Eae praesertim oculorum inflammationes, quae conjunctivam, ac si mucosa esset, ingrediuntur, si quam repererunt proclivitatem in aegroto et opportunitatem, in blennorrhoeas transire possunt. Quodsi accidit, incipiente profluvio inflammatoria signa perdurant, saepe etiam augentur, quod non raro perduxit medicos, ut blennorrhoeam non differre putarent ab ophthalmia, unde orta erat, ejusque secundum stadium esse contenderent. Hi tamen exitum morbi cum morbo ipso causam cum effectu confundentes, idem fecerunt, quod antiqui temporis medici qui abscessum inflammatorium, et indurationem benignam inflammationis stadia haberent, quod utrumque, ex inflammatione origine sumta, inflammatoriis signis stiparetur. Attamen obsoleta haec et inveterata, nec defficile est, eadem ratione omnes organicas mutationes in inflammationibus numerare, quod pleraeque, exceptis pseudorganisationibus, inflammationis signis comitantur.

Si ceterae, quae in corpore exstant, membranae mucosae, affectae sunt jam satis accurate ab inflammatione dignoscitur, blennorrhoea, ut quoque han illa progenuerit. Quonam jure ergo dubitamus, idem in conjunctivae affectione conferre? Ut enim ad pulmonum catarrhum phthisis pituitosa, sic etiam ad catarrhalem ophthalmiam, quae successit blennorrhoea referenda. Pulmonum blennorrhoea saepe catarrhum insequitur, nec raro symptomata huic propria initi blennorrhoeae perdurant, saepe etiam increscunt; attamen medicus in magnu incideret errorem, qui phthisin pituitosam catarrhi secundum stadium nuncupare Est novus plane et integer morbus blennorrhoea, et symptomata ei conjuncta inflammatoria, haud raro tolluntur, affectione ipsa indiem crescente. Non nimi peculiare et proprium morborum genus formant oculorum blennorrhoeae, et a ophthalmiis eodem jure separandae sunt, quo jam dudum alia profluvia ab inflammationibus dignoscuntur. Natura, symptomatibus, decursu, causis et seque magna earum exstat cum phthisi pituitosa, gonorrhoea aliisque blennorrhoeis similitudo.

DE SEDE BLENNORRHOEARUM OCULI.

Ut ceterae blennorrhoeae, et quae oculis propriae sunt, mucosas occupant mbranas. Inhaerent enim aut mucosae sacci lacrimalis aut conjunctivae. njunctiva potissimum ingravatur, ita ut, si de blennorrhoea sermo fit, conjunc-ae affectionem omnes intelligant nisi insuper forte addatur, rarius et minus ave sacci lacrimalis malum accipiendum esse. Vicinae etiam mucosarum par-., immo internae oculi, exstante blennorrhoea, corripi possunt unde magis mi-sve infestari videmus aegrotantes. Differunt haec secundum causas, complica-nes, laborantium naturam et opportunitatem, inflammationis denique quae mor-n stipat, vehementiam. Sic in sacci lacrimalis blennorrhoea, modo sola mu-a, modo cellulosa et adjacens periosteum, nec minus si conjunctiva in hunc rhum inciderat, modo ipsa tantum, modo cellulosa, sclerotica, membrana scemetii, modo, quod raro quidem accidit iris et ciliare corpus simul corri-ntur. Hic de conjunctivae tantum blennorrhoeis sermo fiet.

DE OCULI BLENNORRHOEARUM SYMPTOMATOLOGIA.

Symptomata blennorrhoeis propria magnam in partibus correptis adesse turbationem satis ostendunt. Sanguis celeriori cursu ad oculum propellitur, tantus plerumque vitalium functionum motus, ut simul etiam signa, quae in-mmationem manifestant, non desiderentur. Exstant tamen blennorrhoeae, nullis certe exiguis inflammatoriis signis stipatae, quales saepius observantur, quae cum lacrimalem, rarius quae conjunctivam obtinent. Quod autem maxime ignit ophthalmoblennorrhoeas, in nimia pituitae secretione quaerendum est, ae collatis ceteris symptomatibus ita praevalet, ut non ex naturali quodam retorio organo, glandulis Maibomianis aut cryptis sebaceis, sed ex plane novo

fonte eam effundi, quisque statim intelligere possit. Pituita modo limpida est aquosa, lacrimis mixta, quae inde lac imitantur, tenues flocculos continentes modo crassa, tenax, flava, puris formam et qualitates adaequans, modo livida ichori simili, ingenti copia profluens. Semper ex oculo ipso scaturit, et facile nobis persuadere possumus, palpebrarum margines eam non largiri. Acrem (corrodentem exserens vim, praesertim si ichoris aut puris offert consistentiam e colorem, ubi diutius inhaesit, et cuticulam destruit, ulcerum provocat periculum Sin vero incrassata genuini muci colorem induit et naturam, si lacrima mult mista, tenuatur, corrodentem vim amittit et mitior evadit.

Momentosissimum autem et vere pathognomonicum signum, palpebris e trorsum versis, reperitur. Conjunctiva enim papillis mucosis, pituitam demitte tibus conferta est, quae primo in plicis ejus, ubi ad bulbum transit a palpebri exortae, palpebras protinus occupant. In vehementioribus tantum blennorrhoe etiam in bulbo conspiciuntur, immo si summum gradum attigit morbus, in cornea conjunctiva progigni possunt. Decrescente morbo, inversam ingrediuntur via et ubi primo apparuerant, longissime inhaerent. Constant ex parvis, rotund caruneulis; vulnerum suppurantium granulis haud dissimilibus, quae formam naturam secundum aegroti opportunitatem, aliasque causas varie mutantes, mo sammetum intonsum, modo ova piscina, modo materiam rother Chagrin nomin tam, modo vesiculas pallido-rubras et mucosas ulcerum granulationes imitant modo majores e fusco rubras semisphaeras, ut cariosorum ulcerum granulation observare licet, constituunt; interdum etiam sarcomatosis ulceribus haud mult differunt.

Ubi primae provenerant papillae sanguine venae implentur et scatent, r raro varicosae factae in orificiis papillas ostendunt. Initio series quaedam pap larum solitaria, in ipsis conjunctivae plicis sese offert, tantummodo palpeb accurate elatis conspicienda. Simulac increscere coepit papillarum numerus vigor, absconditis vasis, tumescit conjunctiva et incrassatur, venae autem in c cuitu sitae sanguine confertae prominent, nec minus palpebrarum et facia

mae majorem ambitum et turgorem plerumque acquirunt. Haec in conjunctivae palpebrarum venis observata sanguinis abundantia, corporis papillati formation antecedens, ejusque decursum concomitans in blennorrhoearum pathologia therapia valde respicienda est, non prius enim papillae recedunt, quam ista nuerit.

Ex his ergo modo descriptis papillis, morbosa pituitae secretio originem ecit. Palpebra enim sublata, ipsas papillas secreto obtectas conspicimus, quod ui penicillo caute remotum, denuo statim scaturit, ut microscopio adhibito, mo saepe oculis non armatis observare licet. Papillae cum cryptis sebaceis n confundendae sunt, quae intra conjunctivam et internum cartilaginis tarsalis rginem magna copia sitae, saepe jam in ophthalmiis catarrhalibus, semper blenrrhoearum initio, oribus infarctis et secreto stagnante ita intumescunt ut graorum e rubro flavorum instar supra tarsum in interna palpebrarum superficie pareant, immutata conjunctiva obtectae. Si blennorrhoea adest, hinc nil serruitur, donec inflammatoria signa evanuerint; tum vero mitis et benigna prot pituita. Toto coelo ab his distant papillae mucosae, quae a conjunctivae cis initio sumto protinus eam occupant, et ut bene dignoscatur et curetur nnorrhoea, a cryptis infarctis accurate discernendae sunt. Hae etiam in sano tu non raro observatae, ad catarrhales ophthalmias proclivitatem adesse inant; illae vero aegrotare oculum manifestant, ut quoque omnia cetera sympnata desint. Valde erraret medicus, qui ita mutatis oculis nil damni imminere aret; dum illae perdurant, morbus non finitus habendus, et sub cinere pruna issima causa denuo provocatur. Nunquam igitur oculi ob blennorrhoeae susium inquirantur, quin conjunctiva ad plicas usque evoluta sit, quod in utraque pebra, facile in inferiore paullo difficilius in superiore perficere licet. Quo mi- inflammationis signa, conjunctivae et partium vicinarum tumor pollent, eo ulentius papillae prominent; sin vero blennorrhoea vehementiori inflammatione initio stipata erat, antequam cellulosae tumor recesserit, non satis perspice fiunt.

Quo magis papillae efferuntur, eô magis conjunctiva et palpebrae intumes cunt, et cum in conjunctivae plicis metamorphosis maxime excolatur, pars hi respondens externa prae ceteris elata apparet. Tumor symptomaticae inflamma tioni succedens, prope margines palpebrarum summum ambitum acquirit.

Modo descriptis phaenomenis magna photophobia et omnia inflammatio propria symptomata, dolores, rubor, tumor, calor adauctus, functio partium affe tarum laesa, immo febris acrior plerumque accedunt.

Photophobia in acutis blennorrhoeis vehementissima, neque in chronic plane desiderata, et in ophthalmiis observatam antecellens, simul cum ceter morbi symptomatibus commutatur, et increscit, ita ut minimum lucis radium i terdum repudiet aegrotus.

Dolores vehementes plerumque et in acutis blennorrhoeis saepe vix t lerandi, secundum diversas partes, quae simul correptae sunt, et complicatione naturam variant. Summum acumen appetunt, si statim ab initio organa oc fibrosa laboraverunt. Pungentes, prementes, ardentes, et cum sensu, quam ali num in oculo versans corpus avenae granella aliudve excitare solent adjacent quoque partes, supracilia et frontem infestant, immo, crescente morbo, orbit et totum caput ad occiput usque occupare possunt.

Tumor, major in acutis quam in chronicis blennorrhoeis, palpebram su periorem praesertim sibi eligit sedem, nec raro ita commutat, ut rubrae, nit tis semisphaerae instar, immobilis bulbum saepe etiam inferiorem palpebram tegat et plane abscondat. In teneris et irritabili cute praeditis aegrotis, circ intumefactas palpebras nonnunquam rubor et oedema apparent, unde oculum circuitum in erysipelas incidisse facile credi possit. Usque dum crescat blenn rhoea et augeatur, tumefactae palpebrae cutis tensa, glabra peculiarem nito spargit; decrescente morbo, rugosa fit, et si valde tensa fuerat, furfuris ins cuticula deglubitur. In chronicis blennorrhoeis, modica ut plurimum et mo est intumescentia. Causae tumoris in papillati corporis formatione, magna v rum oppletione, et concomitante inflammatione sitae sunt.

Rubor in fuscum vergens, venis nimis impletis plerumque originem debet, versus palpebras violaceus immo ceruleus conspicitur.

Celeri et vehementiori blennorrhoearum decursu, calor valde adaugetur, simul cum ejus incremento, minimum tactum oculi indolescunt.

Febris sub vesperem aucta, saepe etiam deliriis stipata, mane remittens graviori blennorrhoea non desideratur.

Ex omnibus modo descriptis symptomatibus, sat perspicuum erit, blennorreas longe graviori perturbatione organica niti, quam ophthalmias, nec miran-m idcirco, illas etiam majoris momenti mutationes in oculo subsequi, quae to impetu interdum invehuntur, ut uno die et celerius oculus e fundo destruatur.

Ut vero blennorrhoearum naturam et facultates altius perspicere possimus, ii earum gradus accurate respiciendi sunt, quorum tres secundum majorem oremve morbi vehementiam, discernere licet. His tanta symptomatum inest ietas, ut non satis eruditus, morbum, si secundum vel tertium gradum assecu-est, novum et plane alium, quam in primo stadio versantem cognoverat, ha-e possit. Differentiae ex varia secreti natura procedunt.

Primum stadium hydorrhoeae (ab ὕδωρ aqua et ῥοή profluvium) nomen cepit, et lacrimae turbidae, lacteae, acris, limpidis flocculis mixtae periodico xu insignitum est.

Secundo stadio copiosior fit secretio, et quod effluit mucosum e limpido rum, recentis albuminis induit formam, unde phlegmatorrhoeae (a φλέγμα, pi-a) nomen exortum.

Si tertium stadium blennorrhoea assecuta est, frequentissimum fit secre-, pus colore et consistentia imitans, nec inepta hinc pyorrhoeae (a πυῦς pus) it denominatio.

Dum intra primi stadii limites morbus versatur, magnam cum catarrhali thalmia habet similitudinem, ita ut peritus tantum medicus utramque affectio-n recte dignoscere possit primo intuitu.

Sub vesperem plerumque initium statuunt blennorrhoeae, rubore e pallido

in flavum vergente albugineam tingentes. Aegrotus pressionis sensum et a
nam in oculis adesse conquerens, lucemque evitans, oculos turbidos, quasi
aqua nantes ostendit. Tetra lactea, acris, limpidis pituitae floccis mista
crima oculo nasoque subinde effluit, unde frequens sternutatio exoritur. No
in angulis oculorum et intra cilia cumulata pituita palpebras conglutinat, q
mane tepida lotione cum magno aegroti levamine et ceterorum symptomatum
missione removetur. Cum alio vero et graviori, quam ophthalmia catarrh
est, morbo rem esse, ex photophobiae et dolorum vehementia, nec minus ex
more, et acriore lacrimarum, flocculis mucosis turbata qualitate, prae ceteris
tem ex papillari corpore in conjunctiva orto medicus mox intelliget. Tun
primo tarsalem marginem palpebrarum occupans, circumscriptus, nitens, e fu
ruber, non multo post, versus orbitam propagatur. Lassitudo et gravedinis s
sus palpebram superiorem obrepit, ita ut vix eam tollere possit aegrotus,
rimá palpebrarum minor appareat. Turbido secreto etiam visus perturba
immo si corneae flocculi inhaereut, subinde plane caligat et aegroto de vide
imbecillitate existant quaerelae. Cornea hoc stadio non corripitur, sed lim
remanet et splendens. Varium tempus hic blennorrhoeae gradus durat, et m
nunquam alii cedit, modo rapide in alia stadia transit, ita ut morbus, initio
observato, interdum jam in secundum stadium transgressus sit, cum aegr
medicum adit.

Si in secundum stadium, phlegmatorrhoeae, blennorrhoea conversa
omnia symptomata increscunt, nec facile aliquis peculiarem mali naturam
intelligat. Jam primo ejus initio res plane alias fieri videmus. Secretum co
sius, turbidum et tenax fit, palpebrae toto ambitu intumescunt, rubent, ten
tur et proprium nitorem spargunt, superior inferiorem plane abscondit et aeg
vix et ne vix quidem aperiri potest. Una cum tumore photophobia augetur
dolores ad imam orbitam penetrantes, capitis etiam partem occupant. Pit
ex oculo scaturiens, flava, in ciliis, angulis et externa palpebrarum superfici
haerens in flavas crustas commutatur, quae matutino tempore rimam oculo

glutinatam offerunt. Cum nimis crassum sit et tenax secretum, ad nasum n demittitur, ideoque catarrhi symptomata, imprimis sternutatio desinunt. Si ertimus palpebram, quod nonnisi dolore vehementer aucto fieri potest, papil-e corpus jam totam palpebralem conjunctivam occupare videmus. Scleroticae jjunctiva vasis turgentibus et sanguine confertissimis rubefacta apparet.

Si blennorrhoeae acute et cum vehementia decurrunt, non multo postquam stadium intravit, conjunctiva tumet, et ad vallum instar circa corneam effer-, ita ut haec, si ad tertium stadium morbus vergit, in infundibulo, pituita op-to sita appareat. Haec intumescentia, sero in cellulosam, conjunctivam inter sscleroticam positam, effuso, exorta in iis blennorrhoeis celerius formatur, ubi-n ab initio cellulosa et sclerotica simul aegrotaverant.

Dolores idies crescunt, et pungentes, ardentes cum pressionis sensu con-ecti, in orbitam supracilia et adjacentem capitis partem progrediuntur, et sub pperem exacerbati, mane se remittunt. Irritabiles aegroti jam hoc stadio ple-nque in febrem incidunt.

Altero tantum oculo aegrotante, alter consensu laborat et lucem fugit.

Cornea, intrante secundo stadio, nitore deposito, turbida, tanquam inflata paret; et praesertim cum chemosis exorta est, ad margines nubila, in super-e scabra et corrosa conspicitur, nec multum tempus necessarium, ad pathogno-nica illa ulcera provocanda, quae corneam caustici instar destruunt.

In adolescentulis et sanguine pollentibus aegrotis, si rapide decurrit blen-rrhoea, symptoma hoc stadio saepe occurit, quod aegrum, affines nec satis pe-m medicum magno metu compellit; repentinum dico sanguinis rubri ex oculo uxum. Hic, exstante nulla externa causa, nimis impleto vasculo rupto exor-, plane innoxius ut plurimum symptomatum remissionem secum ducit, non aliud ciens ac localis arte provocata sanguinis missio.

Etiam hoc stadium, secundum mali naturam vehementiam, causas et in gro sitam opportunitatem varium tempus perdurat. Semper tamen hac ratione num antecellit, nec raro per hebdomades et menses aegrotum vexat. Utplu-

rimum blennorrhoeae hunc gradum non excedunt, et quin tertium et vehementi simum assecutae sint, tolluntur.

Si ad hunc pervenit morbus, quod rarius quidem accidit, omnia symptoma summum acumen ascendunt. Palpebra superior ita intumescit ut immobilis inf riorem obtegens, non raro juglandis et majorem ambitum acquirat. Cutis ejus g bra, splendens, tensa et rubre tincta apparet. Raro oculum aperire et cornea inspicere licet. Photophobia, etsi aeger oculum aperire nequeat, ingens fit, d lores fere intolerabiles, orbitae, capiti immo occipiti inhaerentes corpus et anim simul vehementissime vexant. Debiles et irritabiles aegroti graviori synoc corripiuntur.

Nunc et in sclerotica, saepe etiam in cornea formantur papillae, secret emittentes, puri simillimum, tenax flavum, parce destillans, quod superioris p pebrae tumore retinetur, copiosissime profluens, simulac inferior paullulum tracta est. Caustici instar externam palpebrae inferioris superficiem corrodit et flammat. In palpebrarum marginibus et oculorum angulis inhaerens crustas fusco flavas conformat, quae magno numero ibi reperiuntur.

Si initio hujus stadii oculum aperire contingat, corneam turbidam par ulceribus obtectam, partim elatam videbimus. Scleroticae conjunctiva, chem antea intumefacta et vallum fere circa corneam formans, nunc granulationes fert, quae celerrime crescentes corneam cingunt et secreti effluvium retinent. hoc acumine blennorrhoeae longius raro persistunt, sive enim ad mitiorem g dum recedunt, sive cornea perforata internarum partium prolapsum et oculi teritum provocant.

Pessimi ominis symptoma habendum, si inopinate fluidum sero sangu simile ex oculo scaturit, quod non confundendum est cum innoxia illa ante denti stadio interdum observata haemorrhagia. Si hoc fluidum accuratius vestigaverimus, lentem et corporis vitrei partem saepe in eo absconditam reperiem aegroto imminente hoc symptomate, sensus obrepit, ac si in ipso oculo quid tum sit. Remissio morbi et hinc sequitur, oculus vero e fundo destructus,

…am restitui potest. Exoritur enim hoc profluvium, simulac ulcera corneam …etrarunt et interna oculi prolabuntur.

Primo stadio et secundi initio praeter pathognomonica signa, alia occur…t quae variis causis orta, formam morbi commutant et propriam reddunt. …lli modo inter aegyptiacam, gonorrhoicam, scrophulosam, catarrhalem et ar…iticam blennorrhoeam discernere licet. Simulac vero in tertium stadium mor… vergit, et magis etiam ipso jam constituto, omni specifico absterso, pathogno…mica blennorrhoeae signa ita praevalent, ut omnes ex causis occasionalibus …umtae differentiae evanescant, ideoque morbus, ubi summum attigit, variarum …cierum, ne dicam similia, plane eadem offerat symptomata, nec visu medicus …noscere possit, num ab initio gonorrhoica, aegyptiaca an catarrhalis fuerit …nnorrhoea.

Remittente morbo symptomata, via qua progressa erant, inversa recedunt, …ut ex pyorrhoea, phlegmatorrhoea et hinc hydorrhoea evadat. Quae blennor…oeae acumen ascenderant, antequam plane tollantur, diu hydorrhoeam secum …unt.

DE OCULI BLENNORRHOEARUM DIFFERENTIIS.

Valde erraret, qui omnibus blennorrhoeis symptomata communia esse pu…et aeque vehementia et sibi congrua. Secundum enim originem, causas, com…ationes, aegroti constitutionem, aetatem, alia, varias induere possunt formas.

Secundum originem primarias inter et secundarias blennorrhoeas distin…ndum. Primariae vocantur, quae alia affectione non antegressa, statim ab …o, peculiari conjunctivae metamorphosi orta, pituitam ex oculo demittunt, ita …simulac dolorem et photophobiam aegrotus percepit, palpebris inversis in con…ctivae plicis papillatum corpus conspiciatur, quocum inflammatoria signa una …edunt. Genorrhoica, aegyptiaca, neonatorum, omnes omnino blennorrhoeae, …tagio ortae, in his numerandae sunt.

Sin vero modo diutius modo per brevius temporis spatium antegressa i flammatio in blennorrhoeam exitum sumsit, haec secundaria nuncupator. Omn ophthalmiae, quae conjunctivam, tanquam mucosam, ingrediuntur, aegroti opp tunitate, aut aliis causis, in blennorrhoeam transire possunt, ita ut blennorhoc catarrhales, catarrhales rheumaticae, scrophulosae et arthriticae in ejusdem f nae ophthalmiis fontem quaerant. In his casibus, blennorrhoea malum ex infla matione progressum deuteropathicum format; nihilominus tamen etiamnum in ger et plane novus est morbus, qui eadem ratione, qua abscessus inflammator et induratio benigna, ab inflammatione distat, etsi saepe ad finem usque infla matoriis signis indiem crescentibus stipatur.

Alia nec exigua differentia ex organi aegrotantis vigore blennorrho existit unde synochalem, erethicum et torpidum characterem induere possu Synochales rarius et in robustis tantum hominibus, mediae aetatis observat plane sibi congrua ostendunt symptomata. Una cum pituitae secretione et pillarum formatione inflammatio incedit, palpebrae, rubre tincta, nitenti, gla et tensa superficie, tument, et velox rapidusque decursus, vitales functiones va adauctas documentat. Primariae blennorrhoeae, si, quod plerumque fit, h induerant characterem, initio aptis remediis celeriter adhibitis facile discuti tur, neglectis oculum celerrime destruunt.

Longe frequentior erethica blennorrhoearum est indoles, quae magna ceteris symptomatibus incongrua doloris exacerbatione, photophobia et per et corrodente secreto insignita, in imbecillis, dyscraticis et cachecticis homini praesertim occurens, lentum morbi decursum et in ulcerationem exitum fa provocat.

Torpidum characterem omnes fere blennorrhoeae induunt, in chroni statum conversae. In his dolores, cum ceteris symptomatibus collati exigui, tuitae vero secretio copiosissima, rubor fuscus, venosus, tumor magnus et p larum numerus frequentissimus observantur. Lente utplurimum decurrunt mangna pertinacia remediis resistunt.

Temporis ratione blennorrhoeae in acutas et chronicas dividuntur. Acutae, cementem, pathognomonicis morbi ipsius symptomatibus congruam inflammtio- n offerunt, et interdum tanta atrocitate decurrunt, ut intra diem et celerius llo interitum parent. Plerumque autem usque ad perfectam resolutionem rum aut sex hebdomadum spatium emetiuntur.

Quae hoc tempus excedunt, chronicae apellantur. Omnibus blennorrhoeis gna in chronicum statum transeundi insita est, proclivitas, quae partim causis ceutibus, partim correptarum partium natura exponenda praesertim in homini- ad profluvia mucosa constitutione aut praedispositione proclivis observatur. rpidae aut majorem gradum assecutae blennorrhoeae facile chronicae fiunt, menses, annos immo per totam vitam durare possunt.

Propagationis gradus inter blepharo et ophthalmoblennorrhoeas differentiam ttituit. Blepharoblennorrhoeae palpebrarum tantum conjunctivam papillis tas, scleroticae conjunctivam inflammatam, cetera symptomata mitiora offeruut.

In Ophthalmoblennorrhoeis bulbi et saepe etiam corneae conjunctiva in lliarem illam metamorphosin incidit, unde phaenomena vehementissima oriuntur.

Conjunctivae blennorrhoeis, tanquam externis, nonnulli internas opposue- , quod interdum papillare corpus in ipsa orbita repererant. Ad hoc tantum o plane destructo et pessundato, verisque granulationibus in orbita ortis ob- atur. Primariae blennorrhoeae internae non occurrunt.

Quae jam sequitur blennorrhoearum divisio inter momentosissimas nume- a nec minus ad bene dignoscenda symptomata et sequelas, quam ad aptum ndi methodum instituendam necessaria. Secundum enim causas et organa pta simplices a complicatis separantur.

Ad simplices pertinent blennorrhoeae, ex simplici causa exortae, quae ab conjunctivae tantum inhaerentes, priusquam majorem vehementiam assecu- int, vicinia non corripiunt. Tum vero, cellulosa, sclerotica, immo interne serosae membranae, tunica Descemetii et capsula lentis in inflammatio- et exsudationem incidere, et omnium symptomatum incrementum oriri potest.

Tali modo neonatorum blennorrhoeae non raro catarractam centralem succede
vidimus.

Non omnes autem blennorrhoeae simplici causa nituntur; saepe plures
mul morbi originem sibi arrogant. Sic contagium rifrigerio, hoc metastasi sc
phulosae, catarrhus rheumatismo aut gastricis perturbationibus conjungi possu
nec desiderantur syphilis, scabies, herpes, arthritis scorbutus, saepe etiam pe
liaris quaedam diutius aegrotum obtinens proclivitas. Omnia haec morbi dec
sum, exitum, sequelas, propagationem in vicinas partes, et vehementiam va
commutant. Secundum causas occasionales et praedisponentes una cum c
junctiva modo cellulosa, modo sclerotica, modo internis serosis membranis c
reptis, jam a blennorrhoeae initio saepe sclerotitis et hydromeningitis simul
servantur. Hae blennorrhoeae complicatae nominandae sunt, et majori ve
mentia quam simplices incedentes, phlyctaenis, abscessibus in cornea, immo
ris secretione ex ipsa orbita provocatis celeri impetu oculo interitum pa
possunt.

Si cum gastricis perturbationibus blennorrhoeae conjunguntur, ut pl
mum phlyctaenae ad corneae marginem apparent, quae alias plane innoxiae
leriter ruptae et in ulcera aphthis similia commutatae, secreti acrimonia corn
mox plane destruunt. In neonatorum blennorrhoeae aphthae haud raro oc
runt, quae cuique curandi methodo adversae, aegrotulos oculorum lumine
rumque privant.

Non minus periculosam complicationem blennorrhoearum, rheumatis
format, qui scleroticae et saepe etiam membranae Descemetii inhaerens o
symptomata graviora et decursum rapidiorem reddit. Dolores rheumatici
initio blennorrhoeae per tendinosa et fibrosa orbitae organa ad occiput n
penetrant, quod alias tantum si summum gradum attigerant blennorrhoeae,
solet. Mox tenuis rubor circa corneae marginem apparet, iris immobilis stat
pilla coarctatur, camera oculi anterior magna et humore aqueo impleta, p
rior corneae superficies tanquam inflata et turbida conspiciuntur. Non n

st cornea primo sub punctulorum turbidorum tum flavescentium tumorum forma sceditur, qui sponte aperti et acri secreto blennorrhoico in ampla ulcera consi corneam mox plane deterere solent. Metastasi rheumatica exorta nonnunam hypopium apparet, unde introrsum etiam summum periculum oculo imact.

Inter pessimas et laetor dictu rarissimas complicationes blennorrhoearum orbutus numerandus. Hic secretum ichori simile et livido sanguine mistum giens et fusco et venoso rubore oculum tingens ad ulcera in cornea provoida putrida valde inclinat, et ut plurimum lumina penitus destruit.

Si syphilis cum blennorrhoea conjuncta apparet, iris et ciliare corpus sil corripiuntur. Ulcera sypsiliticis simillima, perfossa cornea, oculum pessunat. Dolores terentes, vehementissimi orbitae et ossi frontis inhaerentes, vermediam noctem acmen assecuti, mane remittuntur.

In arthriticis blennorrhoeis jam ab initio, tendinosae, fibrosae et serosae ali partes simul laborant. Dolores terentes aeris et temperaturae mutationes quuntur. Cornea mox in ulcerationem incidit.

DE OCULI BLENNORRHOEARUM AETIOLOGIA.

Causae blennorrhoearum in praedisponentes et occasionales dividuntur. mas agunt praedisponentes, quo enim pertinacius in oculum invehuntur, hic proclivior factus minimo irritamento morbo succumbit. Praecipuam ad blenrhoeas opportunitatem scrophulosis provocat, quae cum totum corpus tum imnis oculos omnibus noxis externis exponet, et membranas mucosas peculiari dam afficit irritabilitate. Non minus momentosa ad blennorrhoeas exstat edispositio in iis hominibus qui venas omnino, et imprimis oculorum, sanguine fertissimas gerunt et excultas, major etiam in iis quibus perpetuo et magna ia versus oculos mittitur sanguis.

Ut omnino in scrophulosi laborantibus profluvia mucosa occurrunt, ita blennorrhoeas oculorum optimum in his reperire pabulum, in orphanotrophe versati, facile nobis persaudere possumus. Gravissimas formas ejusmodi ble norrhoeae induunt et symptomatum vehementia et decursus velocitate omn antecellunt.

Congestiones versus caput et oculos diutius durantes, maxime blenn rhoeis favent. Perinde habetur, quibus causis nitantur, num atmosphaerae, v tus et vestimentorum ratione, an inclinatione ad alios morbos, num passivae s an activae; simulac venae in conjunctiva iis nimis excultae sunt, ad blenn rhoeas oculi opportuni habendi.

Quantopere clima conferat ad blennorrhoeas citandas, in aridis terris servare licet, quae hos morbos inter endemicos et stationarios numerant. toto Oriente, Tauriae litoribus, imo in Hispania meridionali, Calabria, Sici et Lusitania ingens eorum numerus, qui blennorrhoeis oculorum lumine orb sunt. His hominibus sanguis tanta copia versus caput et oculos propellitur, omnia capitis vasa eo scateant, et oculi rubicundi conspiciantur; nec inusitat hinc iis venit remedium; testante enim viro A. Ehrenberg in Arabia et Numi apud ejusmodi aegrotos scarificationes institui solent in fronte, unde tam copi profluat sanguis, ut vix sistendus non raro deliquia eicat.

Victus etiam ratio, quae congestionibus versus caput et oculos favet, blennorrhoeas proclivos reddit homines. Idcirco, qui ad Rhenum habitant Noricae planitiem incolunt saepe corripiuntur. Illi vino dediti et ciborum ni nutrientium usui, venas valde excultas gerunt, unde conjunctiva rubra et oc sanguine oppleti reperiuntur; inter hos spiritus adusti abusus easdem causas e quae utriusque populi omnes ordines toties in blennorrhoeas prorumpunt.

Non raro etiam congestiones, ad alios morbos in corpore exstante pro vitate, provocatae et cultae, blennorrhoearum causam praedisponentem largi tur. Huc pertinent complures morbi inter privatos nostros et artifices hic observati, qui plethorae abdominali originem debent. Quales sunt apud vir

gnationes in vena portarum, et haemorrhoides, apud mulieres mensium perbationes. Si hinc inde ad oculos congestiones exortae sunt, ad blennorrhoeam stituendam exigua tantum causa occasionalis necessaria est et saepe jam carrhus conjunctivae neglectus sufficit. Cum vero artifices et omnes ad officia venda totum perdiem sedere coacti, persaepe abdomine laborent, iisque oculi iis abdominalibus scateant, non mirum, quod saepius blennorrhoeis sucmbant.

Mancam et corpus vasaque ad collum sita majora nimis coarctantem vesdi rationem, congestionibus ad caput et oculos provocatis, blennorrhoearum gini valde favere milites nos docent, qui collo fere compresso incedere coacti tt. In his conjunctivae vasa non minus quam in Arabiae et Numidiae incolis, ormata sese offerunt *).

Praeter descriptas noxas, quidquid oculis irritamentum affert, sive extror- accedit sive interne gignitur, blennorhoeis opportunos reddere potest homi-.. Lucis radii nimis acres, sordes, vapores, arena, fumus, alia aeri immixta, diutius oculos infestaverant, blennorrhoeis exponunt. Sic in parturientium, antum inventorum hospitiis et pauperum domiciliis per hiemem ubi abhominum ia et aere pessimo impleta sunt, neonatorum blennorrhoeam longe frequen- observare licet quam per aestatem.

At longe maximam vim ad blennorrhoeis viam muniendum cujusvis gene- ophthalmiae exercent et exigua tantum occasionalis causa expostulatur, ut isti morbi succedant. Hoc praesertim tempore experimur, quo blennorrhoeae lemice grassantur, tum enim oculi irritati, rubri, leni catarrho laborantes ceime corripiuntur.

Etiam cutis functione, immunditie, refrigerio, exanthematibus repulsis, pe- sudore sublato, aliisque rebus, turbata, oculi facilius in blennorrhoeam innt.

*) Evolvas libri quem conscripsi de ocul. morbis pag. 28. (Secundae editionis.)

Aeris atmosphaerici et climatis mutationes hic non omittendae sunt. U enim celeri cursu temperatura variatur, profluvia omnino et praesertim oculor magis aluntur quam hilari et constanti aeris statu.

Sunt quoque, qui sani et nil laborantes, peculiarem offerant ad blenn rhoeas dispositionem. In his conjunctiva facilius irritanda in culpa esse videt

Nihil tamen in oculo ipso tantam ad blennorrhoeas relinquit proclivitat quam ipsa blennorrhoea. Ut etiam haec optime curata sit, mensibus et an praeterlapsis exigua causa citata redit, praesertim si granulationes vel minin in conjunctivae plicis remanserant.

Occasionales oculi blennorrhoearum causae cum, ceteris profluviis, p priis complura communia habent, eoque celerius morbum cient, quo magis pr dispositio antea exculta est.

Refrigerium omnibus blennorrhoeis causam occasionalem sat frequent exhibet. Sic in pulmonum blennorrhoeis saepe accusandum est, potissimum una cum mucosa etiam fibrosas et serosas in pectore sitas membranas agrress bronchiorum mucosam ad morbum proclivam reperit. Tum repente nec opin saepe oritur morbus, dummodo mucosis congestione versus pectus irritatis, troitus ei facilior, reddatur.

Non minus oculorum blennorrhoeae refrigerio saepissime originem deb exstante quadam dispositione, et vehementius etiam incedunt, fibrosis et ser organis eadem noxa correptis. Frequentissimam nec satis respiciendam ne torum ophthalmiae causam in refrigerio durante aut modo finito partu exorto quirere oportet.

Refrigerationes a pauperrimis Orientis meridionalium et occidentalium rarum incolis accusandae, qui omnibus vestimentis immo tectis orbati, per d gravissimos labores in summo solis ardore perpessi, oculos sudore, arena a noxis scatentes gerunt et impletos, noctesque frigidas sub coelo degere co sunt; nec mirum idcirco apud hos per totum fere annum blennorrhoearum ep mias non desiderari.

Refrigerium frigidis noctibus provocatum, Gallorum exercitui in Aegypto rsanti tot damna attulit et perniciem; nec minus annis MDCCCXIII, XIV et V, nostros milites, qui post summas virium intentiones frigidas noctes in cam- persaepe degerunt, in vehementissimas blennorrhoeas induxit.

Simplicem et alias plane innoxiam ophthalmiam, refrigerio influente, in ennorrhoeam commutari posse, fere quotidie observare licet. Moguntiacum in- et Coloniam endemicae blennorrhoeae catarrhalibus aut catarrhali-rheumaticis hthalmiis plerumque originem debent. Praedisponentem causam plethora abdo- nalis his exhibet, occasionalem venti perflantes, quibus montana hujus regio litora, et praesertim vallecula majorem et stricte sic dictam Rheni vallem netrantia simul cum fluminis impetu et velocitate valde favent, ita ut catar- us et rheumatismus his regionibus inhaerentes plurimis morbis accedant.

Refrigerium non solum frigido tempore, verum potissimum calore ali, ideo- ce per aestatem et in meridionalibus terris longe frequentius et vehementius currere hic addere vix necesse est. In nostris etiam regionibus, novissimae states aridiores blennorrhoeis fere abundabant.

Metastases et metaschematismos morborum, in mucosis membranis depo- os, profluvia sequi possunt, nec raro otorrhoea, leucorrhoea suppressis exan- matibus scrophulosis, herpeti, aliis succedere videmus. Eadem ratione oculo- n blennorrhoeae, persaepe exanthemata repulsa, aut profluvia ex aliis partibus pressa accusant. Otorrhoea, leucorrhoea, gonorrhoea aliae, proclivis oculis, ennorrhoeis compensantur quae eo majori vehementia decurrunt, quo magis ali ad eas omnino propensi erant.

Sat momentosa occasionalis causa memoranda restat, quam ophthalmiae tarrhales, scrophulosae et arthriticae, conjunctivam, tanquam mucosam, sedem gentes largiuntur. Oculi, quo opportuniores his sunt, eo citius in blennor- oeam inducuntur. Similia in aliis corporis partibus observantur. Otitis non ro in otorrhoeam; catarrhus pulmonum in phthisin pituitosam, arthritica ure- itis in gonorrhoeam finiuntur. Catarrhales ophthalmiae prae ceteris in culpa

sunt, nec infitiandum novissimis annis ad blennorrhoeas citandas in dies eas pr pensiores factas esse.

Miasmata et contagia non omittenda, quippe quae, ubicunque epidemic grassantur blennorrhoeae, inter occasionalia primas agunt, et pluribus simul labo rantibus celerrime nata, affines et curatores aegrotorum in valetudinario versan tes, praedispositione praeditos eodem morbo infestant, praesertim si spongiaru et linteorum ad oculos lavandos usus communis erat et familiaris. Parvula blennorrhoearum epidemias inter pauperes nostros saepius grassari vidi, qui fr quenti numero in angustis domiciliis versati, nec satis attenti iisdem linteamin bus ad faciem mundandam omnes usi ab uno aegrotante morbum acquirunt, et causa quam hic accusat, cum ceteris non communicata erat.

In orphanotropheis inter infantes in uno cubiculo conviventes celerrim propagari videmus blennorrhoeas, ceteris aliorum ordinum, nisi magnus inter om nes est convictus, liberis et intactis relictis. Simulac vero nonnulli in concla antea non infecto degentes aegrotare coeperunt, totus eorum ordo mox corrip tur, quod contagio tantum aut miasmate usu quotidiano et convictu natis exp nere licet.

Eaedem fere observationes in exercitibus, qui saepius blennorrhoeis su cubuerunt, factae sunt. Si milites in domiciliis conjunctis collocati erant, et no nulli eorum in blennorrhoeam inciderant, ceteris in eodem domo versantibus n correptis, inter eidem ordini cum aegrotis addictos epidemia fere exoriebatu Quotidianus convictus nec evitabilis earundem rerum ad corpus mundandu necessariarum usus his in casibus summas egit, cum alia munera nunquam mi tos tam arte conferat, ut contagium communicari possit. Idcirco milites disp sisse, singulosque privatis in domicilia tradidisse, ad blennorrhoeas arcendas u lissimum erat.

Etiam in locis valde angustis, ubi complures, varii gradus blennorrhoe laborantes versantur, contagium alitur, unde non solum jam praesentis mo incrementum exoriri, verum etiam quisque praedispositione praeditus, protin

rripi potest. Omnibus oculorum blennorrhoeis, causae et indoles sint diversis-
:ae, contagio nato amplius se propagandi vis inhaeret.

Neonatorum blennorrhoea tam vehemens hac ratione et contagiosa est, ut
im adultos in summam perniciem adducat, si ex infantis oculo pituitae aliquid
ium oculis immissum est. Permultas novi, qui alterius oculi perniciem querun-
quod iisdem spongiis, quibus infantulorum aegros oculos laverant, nil curan-
ad proprios mundandos usae erant. Obstetrix nostrae urbis, vehementissima
inorrhoea exorta oculum perdidit, postquam pituitam blennorrhoicam ex in-
tis oculo desumtam proprio admovit, rem plane innoxiam gloriata. Ante hos
nullos annos curatrici in caritatis nosocomio accidit, ut spongia, qua
'li infantis ophthalmia neonatorum correpti loti erant, aquae frigidae antea
iersa propriis oculis lotis, jam eodem vespere in vehementissimam incideret
inorrhoeam, quae altero oculo jam postridie pessundato, alteri eo tantum pe-
:cit, ut pupilla artificiali a me formata, mulier curatricis munus, quo etiam
:c fungitur, denuo suscipere posset.

Puellis vermibus aut scrophulosi laborantibus leucorrhea interdum citatur,
is secretum ex vagina oculis admotum blennorrhoeam progenuisse haud raro
ervare mihi licuit, nec multum tempus praeterlapsum cum tota familia ex
tem hominibus constans, a tali infantulo infecta in summum periculum incide-
Gonorrhoicis blennorrhoeis vehementissimum inhaeret contagium quod mor-
i ab alio ad alium celeri impetu propellere haud raro observavi.

Eae etiam blennorrhoeae, quae catarrhalibus, aut catarrhali-rheumaticis
thalmiis ortae sunt, pituita sano oculo communicata, novas excitare possunt.
ttannis ejusmodi-exempla inter pauperes nostros occurrunt, quae haud exig-
medici laborem, ut debellentur sibi expostulant.

Idem ad scrophulosam, arthriticam et aegyptiacam blennorrhoeam confe-
ium est.

Contagium pituitae tantum inhaerens, neque omnino ut multi false conten-
, de morbi causis dependens, secreti qualitate, morbi stadio et symptoma-
vehementia varie mutatur.

Quod ad secreti naturam pertinet, quo magis puris colorem et consist-tiam imitatur, eo majorem inficiendi offert vim, ita ut vel exigua copia in san oculum translatum, fere semper blennorrhoeam provocet, et raro oculi tam t pidi reperiantur, qui ei resistere possint. Sin vero a pure recedens pituita, m lacrima mista aquosa et mitis facta est, minorem vim offert, et sanis oculis f integris relictis, irritatis tantum et ad blennorrhoeam proclivis nocet. Tenui nique et lacrimas turbidis floccis mixtas continenti secreto contagiosa vis f deest, praesertim si blennorrhoea inflammatoriis signis non stipata est, ei oculi tantum insolita opportunitate praediti succumbent.

Secundum morbi stadia eo mutatur contagii vis, ut maxima sit in py rhoico, minor in phlegmatorrhoico, fere nulla et oculos tantum valde procli et irritatos infestans in hydorrhoico.

Quo vehementiora symptomata blennorrhoeam stipant, et quo acutior decursus, eo facilius contagium oritur. Chronicae nec gravioribus signis c tatae blennorrhoeae raro et irritatos tantum oculos inficiunt. Si usque ad junctivae plicas recessit papillatum corpus, pituitam lacrima multa mistam de tens, vix et ne vix quidem contagium inde progigni potest.

Quibus expositis, facile intelligendum erit, catarrhalem aut neonato blennorrhoeam, si in pyorrhoico stadio versetur, longe magis timendam e quam aegyptiacam aut gonorrhoicam, si aquosum aut pituitosum demittunt cretum.

Falluntur qui credant, nonnullarum blennorhoearum contagium, aunum quod excurrat rebus anorganicis inhaerere posse.

Si complures blennorrhoea aliqua correpti in angusto, luci et aeris pe tui non satis exposito loco degunt, praesertim si morbus majorem gradum gerit, miasma facile progignitur, quo aegroti non solum in pejus vertuntur, rum etiam sani opportunitate praediti in morbum prorumpi possunt. Quae m matica blennorrhoearum divulgatio certa aeris constitutione, magno calore tempestatibus valde adjuvatur. In orphanotropheis expositorum infantum h

et militum domiciliis, si blennorrhoeae grassantur, miasma valde respicien- est. Aerem enim omnino in ejusmodi aedificiis oculis damnum afferre con- li non potest, cum saepius et diversis locis aegros ejusmodi, ex cubiculis, cum pluribus oculis laborantibus degebant, in valetudinaria aliis aegrotis des- ta missos etsi in illis etiam non optima erat aeris ratio sanescere, simulac in primum conclave redierant, in pejus denuo converti observaverim.

DE OCULI BLENNORRHOEARUM DECURSU ET EXITU.

Decursus blennorrhoearum modo rapidus modo segnis, causis, organis si- affectis, aegroti constitutione et ad morbum proclivitate, multis aliis rebus mutatur. Si in homines sanos et robustos nec ad profluvia mucosa opportu- te praeditos, causis in unum tantum influentibus provocatae illabuntur, nec agatione nec symptomatum vehementia modum exeedunt, postquam acmen gerunt simul cum inflammatoriis signis sensim evanescunt, et papillato cor- egresso conjunctiva mox induit formam propriam et naturalem. Si fauste succedit, intra tres aut sex hebdomades morbus decursum explet, relicta qua- oculorum irritabilitate quae per longum tempus summam curam et cautelam expostulat.

At omnibus blennorrhoeis magna in chronicum statum transeundi insita proclivitas, quae omnes majorem gradum assecutas fere incredibili pertinacia menses immo annos protrahit. Quod si accidit, inflammatoria signa rece- , saepe etiam tam exigua pituitae secretio adest, ut minus peritus morbum e sublatum facile credat. At hic recessit tantum paulisper, nec fugient ac- tius inquirentem, papillae in conjunctivae plicis relictae, quae nondum sana- oculum sat luculenter manifestant, palpebras, rima coarctata, expedite tollere roto non licet, oculi celeriter languent et rubent, aerem ejusque mutationes e ferunt, caligant usu, gravedinis sensum cient et mane ad internos angulos

pituitam accumulatam offerunt. Omnia haec, chronica blennorrhoea nituntur, c jus veram naturam accuratius tantum inquirens medicus deteget, cum pleriq aegri nil accusent nisi magnam visus imbecillitatem. Saepius me consulueru hac sic dicta oculorum debilitate affecti, adulti aeque ac qui infantes per longius br vius tempus remidiis irritantibus, spirituosis praesertim et aromaticis tempo frontique admotis fronticationibus, sale ammoniaco volatili aliis frustra cura chronica blennorrhoea a medicis haud cognita, laborabant. Jam celeb. Waltl in commentario de contagiosa ophthalmia ad Rhenum inferiorem grassa (Ephemeridum a Graefe et Walther editarum Vol. II. p. 56.) consripto de b visus imbecillitate disserte locutus est.

Non aequalis semper blennorrhoearum decursus, modo enim exacerbant modo remittuntur, nec raro veras earum intermissiones, typum regularem sequ tes observare licet. In chronicis blennorrhoeis exacerbationes saepe occurr nec raro aeris mutationibus nituntur. Nimbi, tonitrua et dirae procellae iis va favent, et saepe in hominibus qui exceptis nonnullis in conjunctivae plicis re tis granulationibus malo se abdicaverant recidivos provocant; quod false indu medicos, ut climatis et aeris mutationibus provocari censerent blennorrhoeas.

Alii etiam morbi blennorrhoearum decursum commutare possunt. Sic e recedere videmus, diarrhoea exorta; nec raro typho grassante plane tollunt Idem de exanthematibus chronicis et acutis dicendum. Si herpes, scabies, sc latina, morbilli alia aegrotum invasere, oculi saepe sanantur, saepe etiam s lato exanthemate denuo aegrotare incipiunt. Non multum ante puellam, sa lacrimalis blennorrhoea laborantem curavi, quae scarlatina orta blennorrhoea berabatur, neque in eam recidit, priusquam exanthema plane evanuisset.

Exitus blennorrhoearum varius est, sive enim resolvuntur, sive in ulce tionem, exsudationem, hypertrophiam aut ectasin transeunt.

Ubi primum resolvi coeperunt, quod aegroto faustissimum, aequali cu omnia symptomata remittuntur; papillae vasis tenuibus cedunt, et conjuncti mucosae membranae facultate deposita, simul cum serosa et propria natura, g

m et nitentem denuo induit superficiem. Quod vero ut fieri possit, epithelium ae integrum remanserit necesse est; quo laeso restitutio conjunctivae frustra pectabitur.

Una cum inflammatoriis signis, rubore, tumore, dolore et caloris sensu, reti copia minuitur, ejusque natura, quo magis papillae decrevere, mitiorem praebet et benigniorem. Insolita tantum conjunctivae relaxatio, venarum op-io et adaucta ex Maibomianis glandulis et cryptis sebaceis secretio relinquun- oculi lucem et temperaturae mutationes aegrius ferunt, usu celeriter languent assentur, et per longius temporis spatium eorum quaedam percipi solet imbe-tas.

In ulcerationem blennorrhoeae saepe excedunt, praesertim si graviora sta-assecutae erant. Ulcera, secreto acri et corrodente potissimum provocata, eam plerumque occupant et celeri impetu magnum ambitum acquirunt. Quo gis pus pituita imitatur, et diutius in oculo retinetur, eo majus ulcerum peri-m minitabitur *). Primo cornea turbida, conjunctiva ejus scabra, relaxata anquam acri corrosa apparet, tum locus quasi impressus conspicitur, unde itu et altitudine indies crescens ulcus initium desumit. In blennorrhoeis plicatis, ubi sclerotica, cellulosa, aliae partes simul laborant, phlyctaenis bscessibus formatis, ulceratio vehementior etiam fit, et longe periculosis-ı **).

Ulcerationem imminere tum imprimis suspicandum est, cum conjunctiva, vallum instar circa corneam elata, pituitae effluxum retinet. Ulcera aut cica-s crassas, cellulosas, et leucomata aut cornea perfossa, adhaesiones intra m et corneam, iridocelen, keratocelen, staphyloma, nec raro etiam catarac-centralem aut totalem relinquunt.

In suppurationem blennorrhoeae raro finiuntur. Quae refrigerio ortae aut rheumatismo complicatae, cellulosam, fibrosam et interne sitas serosas oculi

*) Conferas p. 6.
**) Conferas p. 16.

membranas simul corripuerant, puris formationem interdum secum ducunt. Pi
modo in corneae cellulosa formatum, abscessum ciet, qui celeriter apertus, ulc
constituit, modo sub hypopii veri forma veloci impetu bulbum destruit.

Cum vera suppuratione, stadium pyorrhoicum non commutandum est, qu
multos scriptores induxit, ut ophthalmiam purulentam nuncuparent.

Si blennorrhoeae eo excultae erant, ut interne sitas serosas membrana
praesertim Descemetii, in inflammationem inducerent, aut jam ab initio seros
membranae simul laboraverant, lymphaticae quoque exsudationes succedere p
sunt, unde nubeculas in pupilla et membrana capsulari anteriore, coalitum inter uv
et capsulam lentis, cataractam capsularem centralem et cataractam completam oriri
demus. Cataractae centrales neonatorum blennorrhoeae utplurimum originem debe

Hypertrophia cellulosae et vasorum, blennorrhoeas saepe insequunt
Illa conjunctivae propria, a plicis ejus epithelio destructo ad palpebras proges
eo interdum increscit, ut palpebris intumefactis et a situ naturali remotis ect
pium constituatur. Conjunctiva in his casibus tanquam carne luxuriante impl
apparet, et palpebrae inversae, tumoribus e fusco rubris similes, tetram aegr
faciem et difformem reddunt. Interdum etiam adhaesionibus intra bulbi et p
pebrarum conjunctivam immo intra ipsas palpebras exortis, anchylo- et symb
pharon progignitur.

In corneae etiam cellulosa, hypertrophia existere potest, cui staphylo
pellucidum originem debet. Hoc non raro fit in iis blennorrhoeis, quae summ
acmen assecutae, corneae conjunctivam morbosam reddiderant.

Vasorum hypertrophiae in corneae conjunctiva pannum provocant, qui
hominibus scrophulosi, aut nimia abdominali plethora saepe observatus, perti
cissimum se praebet et raro plane oboletur.

Blennorrhoeae, quae ab initio statim, aut in decursu, choricideam et c
pus ciliare infestaverant, corporis ciliaris et scleroticae staphylomata relinqu

---

Typis Joannis Friderici Starckii.